

JÓ PÁSZTOR

A JÓ PÁSZTOR ALAPÍTVÁNY LAPJA • 5. ÉVFOLYAM 7-8. SZÁM • 2008. JÚLIUS-AUGUSZTUS

„Az aratnivaló sok...”

Mire olvasóink kézbe veszik ezt az újságot, Magyarországon már túl lesz az aratás a felén, kétharmadán. Bár helyenként az özönvízszerű záporok meg a viharok megdöntötték, lefektették, helyenként elmosták a gabonát, mégis, az átlaghoz képest is, jó termést takaríthatunk be. Elég lesz a kenyérnek való, másoknak is jut belőle, határainkon túl is, és ez „nem semmi”, egy élelmiszerhiánnyal küszködő világban.

A gabona ára és az üzemanyagok ára példátlan módon emelkedik világszerte. Ebből adódóan aztán minden más is drágul. A sok neves közgazdász által igen törékenynek ítélt világgazdaság eresztékei recsegnekropognak.

Eszünkbe jut a Jelenések könyvének 6. fejezete, ahol arról van szó, hogy a Bárány elkezd feltörni a hétpecsétes, prófétikus üzeneteket tartalmazó titoktekeres pecséteit. A 3. pecsét feltörésekor egy fekete ló indul el, és a rajta ülő kezében mérleg van. A mennyei szózat pedig ezt mondja: „A búzának mércéje egy dénár, az árpának három mércéje egy dénár...” – vagyis sokak számára megfizethetetlenül drága. Aztán elindul a sárga ló (az eredeti szövegben a sárgás, zöldes, kékes szín, a halál, a hullafolt színe szerepel), hogy elpusztítsa a föld lakosainak negyed részét fegyverrel és éhhalállal... Talán nem is vagyunk olyan távol ezektől a biztosan bekövetkező eseményektől...

Izraelben és Júdában a bibliai időkben az árpát április végétől már elkezdték aratni a tengerparti síkságon és a Jordán völgyében. (A magasabban fekvő vidékeken persze később.) A búza aratása mintegy 2 héttel követte az árpaaratást.

Az arató bal kezével összefogott egy „fogásnyi” gabonát és a jobb kezében levő sarlóval levágta – ha éppen nem volt balkezes – és kérébe rakta, kötötte. A sarló után forradalmi változást jelentett az aratáskor a kasza megjelenése, nem beszélve az arató-, majd az aratócséplő gépekről. A modernizációval egyenes arányban csökkent az „aratók öröme”, az aratás elvesztette ünnepi jellegét.

Átvitt értelemben a Bibliában sok mindent jelenthet az aratás. Ezek közül a két legfontosabb:

1. a halál (Jób 5:26 „Érett korban térsz a sírba, ahogyan a kéréket idejében takarítják be”), és az ítélet (pl. Mt 13:30 „Hadd nőjön mind a kettő az aratásig, és az

aratás idején megmondom az aratóknak: Szedjétek össze először a konkolyt, kössétek kérébe, és égessétek el, a búzát pedig takarítsátok be csűrömbe.”)

Sok-sok tanítás kapcsolódik e fogalomhoz.

1. „Aki szelet vet, vihart arat” (Hós 8:7).

2. „Aki álnokságot vet, bajt arat” (Péld 22:8).

3. „Amit vet az ember, azt le is kell aratnia” (Gal 6:7-9, 2Kor 9:6).

Fontos tanítása Jézusnak, hogy Isten gondviselése nem a mi „érdemünk” alapján jelentkezik áldásként. Az aratás vonatkozásában sem. „Tekintetek az égi madarakra, hogy nem vetnek, nem aratnak, sem csűrbe nem takarnak; és a ti mennyei Atyátok eltartja azokat. Nem sokkal különbek vagytok-é azoknál?” (Mt 6:26).

Az aratásra be kell érnie a gabonának, és a nagy aratásra nekünk is jó lenne! Egyénileg, nemzetileg és persze világviszonylatban is. Az utolsót egyáltalán nem tudjuk befolyásolni, az előzőt talán egy kicsit. A magunk aratásra készsége azonban tőlünk függ.

Ideje van a talaj előkészítésének. Ideje van a vetésnek, a mag „titokban” történő csírázásának és a szárba szökkenésnek, ideje van a kalászolásnak és ideje van az aratásnak. Ideje van a csűrbe takarításnak is. A sorrend nem cserélhető fel. Nekünk is van feladatunk, de ne feledjük, a növekedést maga Isten adja.

Az aratni való sok, aratás idején, de sok a munka máskor is. Bevetetlen földön nem jön el az aratás ideje. Van, aki vet, van, aki arat, időnként egyiket, időnként a másikat csináljuk, de kevés a vető is.

Általában kevés a munkás! Lehet és kell munkásokért imádkozni, de ez az ima is azok közé tartozik, amelyet te magad is „meghallgathatsz”, egyszerűen csak be kell állni dolgozni.

Szurkolóból játékosá válni, lejönni a „lelátókról” és az Edző utasítását követve keményen küzdeni a győzelemért – mi a hervadhatatlan koszorúért. Persze ha már a pályán vagy, akkor ott kell maradnod.

Adja meg nekünk az Úr a nagy lelki aratás örömét és használjon bennünket épp abban a munkafolyamatban, amelyben Ő szeretne, hadd legyen több lelkiismeretes lelki munkás e hazában, a magyarok között – bárhol is élnek – és szerte az egész világon!

Dr. Almási Mihály

Üdvözöljük az amerikai magyar baptistákat

A 2008-as esztendő több vonatkozásban is jubileum az amerikai magyar baptista testvériségnek. A két legfontosabb: **1. 100 éves a szövetség, 2. 100 éves az Evangéliumi Hírnök.** A jeles jubileumok kapcsán szeretettel köszöntjük az Észak-amerikai Magyar Baptista Szövetség gyülekezeteit, lelkipásztorait és mindazokat, akik fáradoznak az Úr ottani szőlőskertjében. Örülünk a szép eredményeknek, és sok áldást kívánunk a Jubileumi Közgyűlés munkájára. Szeretnénk, ha a Jó Pásztor olvasói legalább betekintést nyernének az amerikai misszió kezdeti éveibe, ezért idézünk néhány sort dr. Almási Mihály testvér Amerikában kiadott könyvéből (A clevelandi magyar baptista misszió 85 éves története, kiadó a Hungarian Baptist Church, Cleveland Ohio, 1984, 19–20. old.)

„Az 1880-as években az óhazai baptista misszió már jól szervezett biblikus mozgalom. Ebben az időben érkeznek az első baptisták Amerikába és Kanadába Magyarországról. Ők éppúgy, mint más vallású sortársaik, a nagy ipari központok körül tömörültek. Többnyire férfiak, akik néhány évig számítottak Amerikában maradni. Keresetük jó részét hazaküldték a családnak. Többségük hazatért. Az a kisebbség, amelyik maga után hozta a családot, a századforduló idején kezdte el a gyülekezetek megszervezését. Az első gyülekezet 1899-ben alakult Cleveland Ohio-ban. Az első lelkipásztorok is Magyarországról jöttek. Laikus igehirdetők voltak. Nem is lehetnek mások, hisz az óhazában is csak 1906-ban indult el a hivatásos prédikátorképzés.

1908-ban alakult meg az »Amerikai Magyar Baptista Szövetkezet« (a nevet később Amerikai Magyar Baptista Szövetségre változtatták – Hungarian Baptist Union of America). Ekkor Amerika-szerte 13 gyülekezet és misszióállomás volt, összesen 185 bemeztett gyülekezeti taggal.

Az első tíz esztendő hihetetlen eredményeket hozott. Az »Amerikai Magyar Baptista Szövetkezet« első (alakuló) közgyűlése (Homestead, Pa., 1908. ápr. 11–13.) Balogh Ferenc helyi lelkipásztort választotta elnökkel. Elhatározta a közgyűlés egy magyar baptista újság beindítását. A határozat után 2 hónappal megjelent az »Evangélium Hírnöke« (1. szám 1908. jún. 15.), mely azóta is hivatalos lapja a szövetségnek.

Az első konferencián tárgyalni kezdtek arról, hogy szükség lenne egy betegsegélyező intézetre és egy teológiai szemináriumra.

1910-ben megalakult a »Betegség és halál esetbeni segélyező egyesület«. 1911-ben megalakult az Amerikai Magyar Baptista Szeminárium.

1915-ben (Cleveland, Ohioi közgyűlés, jún. 24–27.) megalakítják a Magyar Baptisták Nőegyletét.

1918-ban megindítják a »Vedd és olvasd« c. lapot az óhazai Olvasd mintájára.

Vessünk egy pillantást az első tíz év statisztikájára!

A gyülekezetek száma 13-ról 22-re emelkedett, a taglétszám 185-ről 1127-re. A létszámnövekedés kerekén 500%! Ezek a számok magukért beszélnek. Még akkor is, ha figyelembe vesszük, hogy a kint lévő magyarok közül azok se térhettek haza, akik ezt tervezték 1914 és 1920 között, hisz a kivándorlás is szinte megszűnt ugyanebben az időszakban. Jellemző, hogy az 1910-ben kiérkezőknek csak 15%-a polgárosodott, 1920-ban még mindig csak 21%. (1940-ben már több mint 63%, 1950 után pedig közel 90% a polgárosodási arány!)

1918-ban a gyülekezetek 90%-ában kórus működött, 30%-ában pedig zenekar is. Az istentiszteletek és az ún. ifjúsági szolgálatok (versek, jelenetek, párbeszédek, bizonysgáttételek, stb.), valamint az énekszövegek nyelve kizárólagosan magyar.

Az első világháború befejezése utáni évtizedben az Osztrák–Magyar Monarchia utolsó éveiben az amerikai magyarok száma hozzávetőlegesen két és fél millió. A háború befejezése utáni években ez az adat 1 200 000-re zsugorodik. Mi történt? A baptistákkal az, ami korábban soha. Olyan mértékben kiéleződtek a monarchia területéről kivándorló, gyakran csak magyarul, vagy magyarul jobban beszélő nemzetiségek között a korábban szinte egy-

általán nem tapasztalható ellentétek, hogy szakadások jöttek létre. A németek, szlovákok, szlovének, horvátok, rutének, románok korábban a legtermészetesebb módon voltak tagjai a magyar gyülekezeteknek, de nemcsak tagjai, hanem teljesen egyenjogúan, soha meg nem kérdőjelezetten, a szövetség vezetői, a gyülekezetek lelkészei, stb. Néhány példa: Zboray László származását tekintve szlovák volt (1883-ban érkezett Amerikába). A magyar baptista misszió vezére a szerveződés évtizedeiben. Mindössze 49 évet él, de ez elég neki arra, hogy 9 magyar baptista templomot építsen föl Amerika-szerte, hogy Magyar Baptista Szemináriumot alapítson és igazgasson. A szeminárium egyik tanára, Bila Szilárd román nemzetiségű. A lelkipásztorok névlistájában a Végh Mihályok, Balogh Ferencek között van: Ulbricht, Léber, Zboray, Sívák, Stumpf, Gruber, Bila, Stinner, Wahl, stb. Mind kiváló magyar lelkipásztor volt!

Szívesen közölnénk sok-sok érdekes régi fényképet az amerikai magyar baptista misszió történetéből, a fent idézett könyv alapján, azonban itt csak arra van helyünk, hogy bepillantást adjunk a régmúltba néhány kép segítségével.

Az »Evangéliumi Hírnök« 1927. decemberi számának címlapja

Az 1909-es konvenció csoportképe (az 1955-ben kiadott jubileumi füzetben a 8. oldalon van ugyanez a kép. A szöveg hibás. A hiteles szöveg az EH 1909. augusztus 15-i számában található)

Az Amerikai Magyar Baptista Szövetség Országos Közgyűlése Cleveland, Holton Road, 1915

Csoportkép az 1929-es clevelandi konvencióról

Lelkipásztorok és szövetségi munkások (Cleveland, Konvenció, 1952)

Ifjúság (Cleveland, Konvenció, 1952)

50 éves jubileumi kép az Amerikai Magyar Baptista Szövetség Női Szövetségről – Cleveland, Shaker Square, 1964
(A kép az 56. Konvenció alkalmából készült)

Az Amerikai Magyar Baptista Teológiai Szeminárium tanárai és diákjai – Cleveland, 1917. Első sor balról jobbra: Bertalan István, Dr. Varga Oszkár tanár, Miss Bannet angol nyelvtanár, Rev. Orosz István igazgató-tanár, Bíró Mihály, Petre M. Adalbert. Második sor állva: Révész László, Dauda Vilmos, Balogh István, Vér Ferenc, Matuskovits József. Harmadik sor állva: Valus István, Meggyesi Ferenc, és Kecskés Gábor

Az International Baptist Seminary magyar leány-tagozata. Középen Mrs. Kautz (1931. március 14-i magyar est)

„Az ország-csonkítás után föléledt és fölszított nemzetiségi ellentétek amerikai–magyar következménye a baptisták között pl. az lett, hogy főleg a román, horvát és szlovák származású (esetenként származási nyelvüket nem is beszélő) gyülekezeti tagok lassan (néha nagyon is egy blokkban) eltűntek a magyar gyülekezetekből, olykor tüntetőleg kivonultak, és nemzeti gyülekezeteket alakítottak, vagy ha már volt ilyen, azokhoz csatlakoztak. Az összmagyarság létszám-vesztése e folyamat nyomán több mint 50%! Arról, hogy a baptista gyülekezetekben mennyi, nincs statisztika. Becslések szerint közel ugyan-

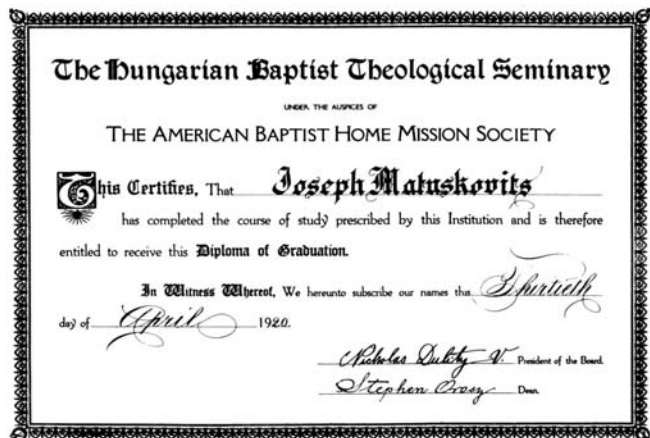
ennyi. Mindenesetre az évi jelentések nagy létszámugrásai erről tanúskodnak. Egyfajta magyar-gyűlölet ütötte föl a fejét, s ezt a hivatalos Amerika nem enyhítette, de szította. Lehet persze ezt a tragikus képet enyhíteni, ha figyelembe vesszük, hogy a századforduló és 1913 között a történelmi Magyarországról Amerikába érkezőknek több mint 2/3-a nem magyar nemzetiségű. Nem szabad azonban elfelejteni (s ez különösen igaz pl. a baptisták között!), hogy az egy-egy néphez való tartozás érzése nemcsak és nem mindig a származástól függ. A magyar gyülekezeteket elhagyó, korábban magukat magyarnak tartó, legjobban magyarul beszélő (esetenként ki tudja hányadik generációsnak számító nemzetiségek képviselői) magyarellenes propaganda »gyümölcsként«
ébredtek »nemzeti öntudatra«. E politika következményeként szűntetik meg a Magyar Baptista Szemináriumot, és hozzák létre az International Baptist Seminaryt az amerikai baptisták. Hogy érzelmileg hogyan viszonyulnak az amerikai baptisták a magyar baptistákhoz, s hogy milyen hátraarcot csinálnak, arra jellemző az az eset, amit *dr. Kautz L. Edwin* jegyzett föl, aki magyar lelkipásztor és teológiai tanár volt (1925-től pedig az említett nemzetközi szeminárium magyar tagozatának dékánja).

Egy amerikai baptista teológiai tanár megjegyzését idézi, egy minden szempontból kiváló magyar baptista teológiai hallgató tervezett eljegyzése kapcsán. A menyasszony-jelölt a tanárhoz közelálló családból származott. Íme a megjegyzés: »Szívesebben látnálak egy fekete karjaiban, mint ezzel a magyarral!« – Azt, hogy mit jelentett ez akkor Amerikában, nem kell magyarázni.

Nem folytatjuk az idézetet. Tanulságokat így is találhatunk. Az egység megbontása mindig gyöngíti a közösségeket. Ez magyar–magyar vonatkozásban is igaz és persze nem segít rajta a látszategység fönntartása sem.

Adja meg nekünk a Kegyelem Ura itt az Óhazában és jubiláló Testvéreinknek Amerikában, hogy a Szentlélek által megteremtett lelki egység munkálói, őrizői és élvezői legyünk az Ő dicsőségére.

– A szerk. –

Matuskovits József diplomája

Szőkepusztán indul a gyermek-táboroztatás

A majdnem teljesen kész épület

Olvasóink előtt köztudott, hogy a *Napsugár Gyermekmentő Alapítvány* újjáépítette a tulajdonában lévő szőkepusztai imaházat, amelynek ünnepélyes átadására az elmúlt nyáron került sor megnyitó konferencia keretében. Akkor még nem volt a kezünkben

a gyermektábor főépületének jogerős építési engedélye, így jóval később, csak augusztus végén tudtuk elkezdni a munkát. Ha az azóta eltelt 10 hónapból kivonjuk a telet, amikor természetesen állt a munka, csodának mondható, hogy ez év július közepére elkészült az épület és beindulhat a missziós tábor.

Amint az a meghívóból is kiderül, a szőkepusztai konferencia délutánján (július 27-én fél 3-kor) ünnepélyesen átadjuk rendeltetésének.

Július 30-án érkezik az első gyerekcsoport. Hónapok óta lelkesen készülünk erre a „próbahétre”, hisz tudjuk, hogy a két épület (imaház és gyermekmissziós központ) további azonnali fejlesztésre szorul, és további építkezésre is szükség van.

Hálás szívvel köszönjük meg az Úrnak, hogy újra megsegített minket. Az építkezés során folyamatosan kirendelte a szükséges segítséget és pénzt. Számos alkalommal az utolsó napon, de mindig időben neves és névtelenséget kérő adakozó testvérek révén. Ezúton is szeretnénk megköszönni minden adományt, és meghívni mindenkit az ünnepi megnyitóra, az együtt örövendezésre, július 27-re.

Az idén nem tudunk mindenkit megvendégetni, ahogy azt az elmúlt évben tettük, de a gyerekek térítésmentesen vehetnek részt a gyermekhéten.

Az imaházban és kívül (erősítve) délelőtt 10 órától fúvószena és éneklés lesz fél 11-ig, amikor is a hagyományos Szőkepusztai Konferencia kezdődik. Az idén is lesz kiállítás, volt szőkepusztaiak találkozója, és délután fél 3-tól a gyermektábor ünnepi megnyitása, amit szeretvendégség követ.

Biztos vagyok abban, hogy akik eljönnek, nem fogják bánni, hanem az Úrral való találkozás élményével és a testvéri közösség örömeivel térnek vissza otthonaikba.

Viszontlátásra Szőkepusztán!

Testvéri szeretettel:

Dr. Almási Mihály lelkipásztor
a *Napsugár Gyermekmentő Alapítvány* Kuratóriumának elnöke

Az erdő felőli nézet

Meghívó

Ebben az évben is a szokásos időben, július utolsó vasárnapján, 27-én tartjuk a **SZŐKEPUSZTAI KONFERENCIÁT** az újjáépített imaházban, fél 11 órai kezdettel. (Gyülekező és bevezető fúvószena 10 órától)

Felhívjuk Olvasóink figyelmét, hogy az étkezés – a korábbi gyakorlatnak megfelelően – **önellátóan történik.**

A programban igehirdetés, biznyságtételek, versek, sok ének és fúvószena lesz. A gyerekekkel külön foglalkozunk. A déli órákban jut idő játékokra, beszélgetésre, a kiállítás megtekintésére és egyéb fakultatív programokra.

Ugyanezen a napon délután fél 3-kor nyitjuk meg ünnepélyesen a szőkepuszta melletti gyermektábort Libickozmán.

Erre az alkalomra is szeretettel várunk mindenkit.

Bizonyságtétel

PRÓBÁK KÖZÖTT A KESKENY ÚTON

Sokszor a bűn szó kapcsán egy jogi kategória jut az eszünkbe. Olyan, a társadalom által szankcionált cselekedetek, melyeket az általános felfogás és társadalmi megállapodás miatt tartunk büntetendőnek. Így azután korszakról korszakra változik a bűn fogalmunk. Ezzel alapot adhatunk azoknak, akik szeretnék a bűnt mint relatív fogalmat bemutatni: „Bűn az, amit annak tartunk”, vagy „mindaddig, amíg másokat nem károsítok a magatartásommal, nem követek el bűnt”. Ez a gondolkodás egy szinte korlátok nélküli társadalomhoz vezetett. Csakhogy az így ledöntött korlátokkal a társadalom a védelmet is elveszítette.

Keresztyén szemléletmódunkba is sajnos átszivárog ez a látásmód. Az határozza meg a bűnről alkotott véleményünket, hogy a társadalom hogyan vélekedik. Így azután nem lepdőhetünk meg azon, ha a bűnről alkotott kép korosztályfüggő gyűlekezeteinkben is.

**„Vonj öröm és búbanaton át
Jézusom, mind közelebb Tehozzád!...”**

„Soha nem gondoltam volna, hogy velem ilyen megtörténik.” Ismételttem újra és újra. Zsibbadt agyam nem tudta felfogni, vagy inkább nem akarta felfogni a valóságot. Azt reméltem, ha újra elalszom, akkor ébredés után jön egy reménykeltő hang: Csak álmodtad az egészet!

De nem így volt. Ugyanaz az üres szoba. Csend. Könyörtelen csend. Majd az emlékek, és újra a zokogás. Szokatlan élményként tört rám: tudok sírva ébredni. Én, aki mindig olyan keménynek tűntem. Akit nem nagyon lehetett szofisztikus nyugalmából kimozdítani. Most mégis megélttem, hogy nincs több könnyem. Úgy tűnik, sikerült a könnyzacskók kapacitását meghaladnom. Hogyan jutottam idáig? Hogyan kezdődött?

Azon a bizonyos reggelen minden úgy indult, ahogy más vasárnap szokott. Erzsó, a feleségem, bármikor képes volt levest enni. Azon a reggelen is. Megkívánta. Ez az ő állapotában természetes volt.

Hosszú idő után állapotos maradt. Már 29 hete örvendeztünk házukban. Úgy, mint az a bizonyos meddő, fiaknak boldog édesanyja. Kemény harc volt.

9 évet vártunk. Végig hittük: a gyermek Isten ajándéka. Ajándékot pedig nem lehet kikövetelni. Hittük, Istenünk tudja, mikor leszünk

alkalmasak a szülői szerepre. Hittük, a házasság célja nem a gyermek. Ha ő, a Teremtő így látja jónak, akkor gyermektelen házaspárként szolgáljuk.

Hittük. De a szív mást mondott. Számtalan kérdést és „jó tanácsot” kaptunk. De a pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve – mondja a közmondás. Nem is tudják, mennyi fájdalmat okoztak azok, akik csak a „javunkat akarták”. Szomorú – mi is tudtuk –, de igaz, ők valóban csak a javunkat akarták.

Megharcoltuk. Isten megígérte: az anyaméh gyümölcse a gyermek. Az istenfélő asszony megtartatik szülése idején. Ott van a Bibliában fehéren-feketén. Most akkor mi nem vagyunk hívők? Nem vagyunk alkalmasak? Reánk ezek az igék nem vonatkoznak?

Kilenc év alatt hányszor tántorodhattunk volna el!

„Miért nem mentek orvoshoz?” – jött a kérdés újra és újra. Talán segítsünk be Istennek? Talán... De ott volt bennünk: Isten ura az életnek és a halálnak. Hogyan segíthetnénk be? Mit érünk el? Az orvosok lehetnek nagy tudásúak, de nem mindenhatók!

Erzsó szavajárása volt: „Nem az orvostól akarok gyereket, hanem a férjemtől! Nekem ne mondja egy orvos sem: »Ugye, hogy összehoztuk, anyuka!« Az orvos nem teremtő!” Eszemmel igazat adtam a feleségemnek, de a szívem néha mást mondott. Mi van, ha csak egy apró hiba okozza a bajt?

Ugyanakkor ott volt az is bennem, ha meg tudjuk ki a hibás, nem lesz-e „tördőfés” egy gyenge pillanatunkban, akár egy vita hevében: „Temiattad nem lehet gyermekünk!” Nem! Erre nincs szükségünk. Jobb, ha nem tudjuk, orvosilag ki lehet a hibás.

Így maradt a kitaró imádság, és néhanéha, ha már nagyon elkeseredtünk, a böjt.

Egyszer egy reggeli csendességemben kaptam igeként: „Megengedi, hogy a meddő úgy lakjék a házban, mint fiaknak boldog édesanyja. Dicsérjétek az Urat!” (Zsolt 113:9)

Mit akar ez jelenteni? Most a szívem vert gyorsabban és az eszem csitította. Az utóbbi nyert. Nem is mondtam el Erzsónak, mit olvastam.

Néhány hétre rá izgalommal telve várt a feleségem. Egy fotót mutatott a mobiltelefonján. „Mi ez?” – kérdezte csillogó szemmel. Eltelt egy kis idő, mire rájöttem: „Ez egy tesz! Csak nem...?!” – kérdeztem kételkedve és már én

is izgatottan. „De igen!” – válaszolta könnyes szemmel.

Igen! Erzsó állapotos! Kilenc év után lehajolt hozzánk a Teremtő. Gyermeket várunk. Erzsó elmesélte, hogy néhány hete ígét kapott. Megdöbbenésünkre ugyanazt, amit én is, és majdnem egy időben. Nem merte elmondani, nehogy feleslegesen reményt keltsen bennem. De most itt van a bizonyíték.

A következő időszak örvendezéssel telt. Minden a legnagyobb rendben volt. Néha szinte meglepődtem a magabiztosságunkon. De nem is magunkban bízunk, hanem abban, aki ilyen nagy kegyben részesített minket. Például a feleségem a koránál fogva kénytelen volt genetikai vizsgálaton részt venni. Sok aggodalmas szülőjelölt között teljes nyugalommal vártuk az eredményt. Nem volt okunk izgulni. Mi tudtuk, minden rendben van, hiszen a Mennyei Atyánk ajándékát hordozza szíve alatt a feleségem. Ugyan mi gondunk lehetne?

Élő bizonyítékai voltunk annak a csodának, hogy Isten adja a gyermeket. Így is jártunk-keltünk az emberek között.

Addig a bizonyos reggelig, amikor szokásához híven Erzsó a reggeli után kiment hányani. Nem volt ebben semmi váratlan. Egész idő alatt ez volt a reggeli menetrend. Megreggelizett, egy kicsit bent volt az étel, majd visszafordult. Ez megviselte ugyan, de türelemmel viselte. Önmagát is bátorította: „ez egy állapot, ami maximum 9 hónapig tart”.

Erzsó állapota nem sok különbséget mutatott a korábbiakhoz képest, talán csak annyival, hogy fájlalta az oldalát. Ez a fájdalom nem múlt el idővel, sőt erősödött. Ezért kihívtuk az orvost, hiszen mégiscsak állapotos. Megvizsgálta. Nem talált semmit. Talán a gombakrémet leves, amit reggeliként fogyasztott el, az viselte meg a gyomrát. Végig kell mennie rajta, és azután jobban lesz.

Telt-múlt az idő. Nem lett jobban. Sőt a fájdalom még erősebb lett. Ezért kihívtuk a rohammentőt. Rögtön elindultak. Közben Erzsó állapota egyre rosszabb lett. Zihálva vette a levegőt. Elájult. Próbáltam tartani őt. Visszatért és nem emlékezett semmire. Újra elájult. Tartottam az elernyedtet testet, ahogy csak bírtam. Megérkeztek a mentők. „Kivérzett” hangzott a kíméletlen szó. „Mi az, hogy kivérzett? Hol vérzett ki?”

Újraélesztették. Elindultunk a kórházba. Többször megálltunk. Újraélesztések. Rengegert vért adtak. Imádkozások. Állandóan szölgáltak a telefonok. Minden ismerős arról biztosított, hogy velünk van, imádkoznak. Az nem lehet, hogy meghaljon! Túl a műtéten. Haza-küldtek, pihenni kell. Azután a végzetes szó: meghaltak. Erzsó és a magzat is.

Lázadás Isten ellen

Elveszítettem a talajt a lábam alatt. Zsibbadt az agyam. Nem tudtam feldolgozni a történéseket. Csak újra a kérdések: Miért? De hiszen ott voltak az ígéretek! Akkor most mi van az ígéretekkel? Milyen ez az Isten? Miért kellett pont Erzsót elvinnie? Miért hazudott Isten? Annyian imádkoztunk! Miért nem hallgatott meg Isten ennyi imádságot? Isten tudott volna csodát tenni! Mennyiből állt volna neki a verőértágulatot megszüntetni? Miért kellett elvéreznie? Miért kellett a fiamnak is meghalnia? Miért engedte meg, hogy 36 évesen özvegy legyek?

Számtalan vádaskodó szó, ordibálok Istenem. Elfordulások, majdnem megtagadások!

Alapjában rendült meg minden bennem. Istenbe vetett hitem, ígéreteinek igazsága. Egyáltalán az, hogy valóban törődik velünk, és nem csak játszadozik a híveivel. Azt gondoltam, minden, amit hallottam, vagy olvastam a Bibliában Istenről és őt hűséggel követőkről, az igaz mindenki másra nézve, csak rám nem! Az életemben nincsen igazságtartalma mindezeknek. Csupán véletlenek sorozata, ha valakinek összejön. Eljutottam odáig, hogy megkérdőjelezem Isten létezését a saját életemben. Azt nem mertem kimondani, hogy Isten nem is létezik, vagy csak nem jutottam el – hála az Úrnak – addig, hogy a teljes létezését tagadjam.

Helyzetértékelés

Hol van ebben a próbában a bűn és bűnhődés? Elsőre talán mindenki elnézőbb ilyen eset láttán, és fejét ingatva mondaná: „Hát, talán, érthető ilyen lelkiállapotban, hogy megkérdőjeleződik sok minden, de azért a tagadásig úgysem jut el a hívő...”

Ez nem így van. Sokkal ravaszabb a Szétdobáló, a Sátán. Egy kis rést felhasználva akarja az éket beverni Isten és a hívő közé.

Paul Tillich megfogalmazásában „A hitetlenség azt az állapotot vagy tettet jelenti, amikor az ember teljes létével elfordul az Istentől. Talán jobban kifejezi az így értelmezett hitetlenség szót a »Nemhit« nem létező szó.”

Menninger szerint: „Ha valaki szeretne egy olyan gyökérszót találni, ami minden bűnt összeköt, erre talán a gyűlölet lenne a legalkalmasabb. A cselekvés fogalmaiban azonban a gyűlölet hosszú távú következménye az önpusztítás. Ezért a bűn zsoldja valóban a halál.”

Dale Moody a következőket írja: „A bűn az ember Istennel és másokkal való kapcsolatának felbomlása. Ahol „nincs” Isten, ott nincs bűn, mert a bűn az ember Istennel való kapcsolatának megszakadása.”

Mindhárom megfogalmazásban közös vonás, hogy a bűn az Istentől való elszakadás, másképp megfogalmazva elidegenedés. Sátán célja a lázadás szikrájának elhelyezése az emberi szívben. Ádám és Éva történetében kitűnik, hogy a csábítás kívülről érkezik. A tökéletes teremtésben nem volt jelen a bűn. Azt kívülről kellett elplántálni az emberben. Az emberpár nem volt kellőképpen zárt a kívülről érkező bűnre csábítás elől. Engedve a Sátánnak, megjelent a kétely az emberi szívben, majd az elfordulás, a szembenállás, a hitetlenség. Ezzel végérvényesen megváltozott az eredeti tökéletes teremtmény. Szívében, lényében hordozza a szembenállást Teremtőjével.

Az én életemben is ez a szembefordulás jelent meg. Megkérdőjeleztem mindazt, amire korábban eljutottam. Hitem elfogyott, megrendült a bizalmam Istenben. Közel kerültem ahhoz az állapothoz, ahonnan kiemelt Mennyei Atyám korábban, a NEMHIT állapothoz. Ez pedig maga a BŰN. Nem a bűnök, ahogyan sok konkrét szembenállást gyűjtőnévként megfogalmazunk, hanem minden bűnök gyökere: A BŰN.

Nálam a rés, amelyre alapozva a Sátán sugallt, az ígéretek nem teljesedése volt. Mélységesen hittem, hogy Isten, amit megígért, az úgy lesz. Ezzel szemben egyik pillanatról a másikra, minden reményemet, örömemet elveszítettem. Istennek ezt kellett helyretennie bennem. Utólag elmondhatom, sikerrel.

Feleségem hétfőn reggel halt meg. Szerdán jutottam el oda, hogy rádöbbenem: Isten teljesítette, amit megígért. Nem hazudott. Hiszen az örvendezés időtartamáról nem volt szó az ígértben. De ugyan ki gondolta volna másképp, mint úgy, hogy az életünk vége még legalább 3-4 évtized. Ki gondolta volna előre úgy, hogy a gyermekünk miatt érzett örvendezés csupán 29 hétig tart majd.

Újra oda tudtam fordulni Istenhez. Tudtam, hogy ő az, aki ebben a helyzetben is tud segíteni. Nagyon vágytam arra, hogy a feleségem feltámadjon. Megértettem, nem lehetetlen, amit kérek, csak még nem jött el az ideje.

Kemény lecke volt az időről, az időzítésről. Megértettem, Isten egészen másképp gondolkodik az időről, mint mi, emberek.

Helyére került újra sok minden bennem. Tudtam újra hinni. Nem fordultam el végérvényesen Istentől, megtartott az úton.

Nem maradt teljesen nyom nélkül ez a próba, és a bűnöm, elfordulásom Istentől. Idővel azt vettem észre, hogy igyekszem bebiztosítani magam. Imádságaimban az

összes, emberileg számításba vehető megoldást igyekeztem kivédeni. Mintha Isten a kibúvókat keresné, hol tud mégis „átvágni”. Csendességeim intellektuális küzdelem terévé vált. Olyan, mintha egy szerződés pontjait vettem volna át újra és újra, keresve benne az esetleges kiskapukat, és igyekeztem volna azokat „betömködni”. Ez a magatartásom a bizalmatlanságról árulkodott. Ez pedig újra a bűn területe.

Újra meg kellett tanulnom teljesen odafordulni Istenhez. El kellett engednem az irányítást, újra Istenre bízva életemet és hagyni, hogy ő formáljon engem. Meg kellett értenem, hogy valóban szeret engem, és a legjobbat akarja. Nem leli kedvét, ha szenvedni lát, nem akar újra és újra kicselezni.

Visszatalálásom a Teremtőhöz megerősített a hitben. Az elmúlt négy évben – feleségem halálát követő években – sok mindenen átmentem. A majdnem tagadástól kezdve, a feltételes hiten át, a teljes odaadásig. Közben mindvégig gyöngéden körülvett az Úr szeretetével.

Megajándékozott egy társsal, akit szintén nehéz volt átvenni a kezéből. Meg kellett harcolnom: „Vajon meddig tart ez a jó? Mikor fog ez a boldogság is szétpukkanni, mint egy lufi?”

A bűn nem mindig könnyen felismerhetően jelentkezik. Nem csak olyan bűn környékezi meg az embert, amiről az elkövetőn kívül mindenki más egyből látja, hogy az bűn. Sokszor nagyon alattomosan érkezik a csábítás. Ahogyan az első emberpár esetében is. Mi, jó keresztyének, olyan gyorsan megítéljük Éva és Ádám tettét. Csak azért nem mondjuk ki: „Mi másképp reagáltunk volna a Kísértő mesterkedésére!”, mert tudjuk, hogy a jól nevelt hívők nem tesznek ilyen kijelentést. De azért önmagunkban elhatárolódunk az első emberpártól. Bele sem gondolunk, hogy Éva megingása bármelyik hívőt jellemezhetné. Éva elhitte, hogy van a Teremtőn kívül más alternatív igazság. Elhitte, hogy Isten ígéretei nem biztosak, lehetnek nem igazak. Megingott a bizalma Isten iránt, mindenhatóságát kérdőjelezte meg.

Ez pedig A BŰN! Nem a bűnök, mint a paráznság, bálványimádás gyilkosság, rablás, szemérem elleni véték, hazugság, tisztetlenség, a pénz szerelme és így tovább. Mindezek A BŰN következményei. Hiába lépünk fel a bűnök ellen addig, amíg A BŰN megmarad. Először azt kell helyretenni. Azt kell Isten előtt letenni.

Erre világított rá Isten az életemben egy nagyon nemszeretem próbán keresztül.

– H. ZS. –

NYICA

...Nagyanyám, Nyica mama, a legjobb ember volt, akit valaha ismertem.

1934-ben született Bedőben, egy hátramenti kis településen, Debrecentől délre. Nyolc testvére volt, ő volt a második gyerek és az első lány, a második és egyben utolsó lány pedig az anyám. Tehát mama nem az igazi mamám volt, csak az élete úgy hozta, hogy az lett. Az ő anyja Gisztina, idő előtt, az utolsó gyerek után meghalt, így Nyica mama nevelte fel az összes testvérét. Analfabéta volt, hiszen nem volt ideje iskolába járni, segítenie kellett. 12 évesen már sámlira állva főzött.

Nagyapám, Papu lókupec volt. Az egyik legjobb a környéken. Megjárta a háborút, rengeteget volt hadifogságban. Ott tanult meg németül, olaszul, és oroszul. Nem volt nála más könyv, csak a Biblia. A betűket nagyjából már korábban ismerte, de ebből a könyvből tanult meg rendszeresen olvasni. Józan paraszti esze volt, és bár nem járt templomba, a bibliai példabeszédek megértette és alkalmazta a mindennapi életében.

Míg Bedőben éltek, minden este ő altatta a családját, bibliai történeteket mesélt. Mindenki egy szobában lakott, így mindenki hallotta. Szépen, ízesen mesélt.

Mikor elvesztette feleségét, Gisztina mamát – bár majdnem belehalt – eladta a lovait, és fiaival Pestre jött, telket vásárolt Csepelen. Vályogból házat vetettek, és mikor már lakható volt – a falai álltak – elment a család többi részéért.

Abban hitt, hogy a tudás hatalom, mindent feláldozott azért, hogy a gyerekeinek biztosítsa a lehetőséget, hogy tanulhassanak.

Pesten új élet kezdődött. A felnőttek a gyárba mentek dolgozni, a gyerekek iskolába.

Nyica mama három műszakban dolgozott, rendszeren, mint a többiek is, mellette nevelte a gyerekeket, főzött, mosott, vízért járt. A gyerekeket semmilyen munkába nem fogta be. Azt mondta, az ő munkájuk a tanulás, hogy úriember lehessen belőlük. Addigra már neki is született két fia.

Így leírva idillikus, romantikus történetnek tűnik, de messze nem volt az. Gyerekei apja meghalt, a munkahelyén szégyellte, hogy analfabéta és még az órát sem ismeri, arról nem is beszélve, hogy vidéki, fiatal lányként ki kellett szakadnia a

megszokott környezetéből, és mezőgazdasági munka helyett gépek közé kellett járnia dolgozni. Bedőben az emberek ismerték és segítették egymást. Ha nem volt pénzüik, cseréltek. Például zöldséget lisztre, vagy húst házimunkára. Éhen nem haltak, mert mindig elő tudták teremteni, ha más nem is, a kenyeret. Ezzel szemben Pesten, az emberek távolabb éltek egymástól. Bárki, főleg egy idegen cigányasszony észrevétlenül eltűnhetett a szalag mellől a gyárból. Még éjszaka sem tudott nyugodtan aludni, mert a vályogtéglák rései között befújta a szél a havat és ő takargatta a gyerekek fejét.

Nagyon szegények voltak, anyámnak és az öccsének egy cipője volt, így egyik nap az egyik, másik nap a másik járt iskolába. Egészen addig, míg meg nem jelent

(A kép illusztráció)

a dombon – így hívták a helyet, ahol laktak, lévén, hogy egy domb tetején állt – a gyámügyes, aki el akarta vinni a gyerekeket. A Mama zokogva elmesélte életét a gyámügyes asszonynak, és azt kérte, hogy ha tényleg segíteni akar, akkor ne a gyerekeket szakítsa ki a szeretetből, hanem minden beiskolázás előtt vegye meg a könyveket, füzeteket. Az asszony annyira meghatódott, látva, hogy a szeretet köti össze a családot, hogy beleegyezett. Onnantól minden évben, míg a gyerekek iskoláskorúak voltak, tartotta a szavát és beiskolázta őket.

Mama pedig dolgozott és mosolyogva tűrte azt az életet, ami elől mások elmene-külnek. Neki is lett volna rá lehetősége. Szép asszony volt, udvarolni is próbáltak neki, de ő minden jelentkezőt hazavitt, és megkérdezte, hogy így is kell-e? Két saját gyerek, négy gyermekkorú kistestvére, három öccse, és az apja. Mert ők így alkotnak egy családot. „Vagy megszoksz itt köztünk, vagy megszöksz” – mondta mindig, és a többség az utóbbit fogadta meg.

Személyes boldogságát áldozta fel a családjáért.

Neki a romantikus szerelemből szinte semmi sem jutott ki. Gyerekei apja, inkább egy gyerek-szerelem volt. 18 évesen, amikor már rengeteg dolga volt a családban, gyorsan esett teherbe. Így a rövidke sétával, és az útmenti virágszedéssel befejeződött a romantika. Kis faluban éltek, ezért a mozi, a cukrászda, az ajándék, de még egy rézgyűrű sem adatott.

Visszont Pesten zajlott az élet. A szomszéd Lala néninél egy forintért lehetett tv-t nézni. Ő oda se járt, ha volt egy forint feleslege, akkor a gyerekeket küldte, akik aztán elmesélték a filmet. Így ő is láthatta.

Egyszer aztán megérkezett az öccse egyik barátja, Lajos, aki egyáltalán nem tetszett neki, viszont ő Lajosnak annál inkább. Elfogadta, hogy mama csak a pereputtyával együtt kapható csomag. Mama hozzám. Soha nem szerette.

Kellett egy társ, aki besegít neki, ő pedig cserébe megtette kötelességét, szült neki egy kislányt. Sokat veszekedtek a gyerekek miatt, mert a férj kivételezett a sajátjal, a Mama meg ezt nem hagyta szó nélkül. A kislány pedig velejéig gonosz volt, és amikor lehetett, uszította az apját a többiek ellen.

Biztos fájna a Mamának, hogy ezt írom a lányáról, úgyhogy javítok: a nagy különbség miatt féltékeny lehetett.

A család folyamatosan bővült, ha jött vidékről valaki – például Keresztanyám, Ilonka, aki árva volt – a Mamánál lakott.

Mama és Papu nemcsak mondták, hogy jó emberek kis helyen is élfernek, hanem így is éltek. Soha nem tudtak annyira szegények lenni, hogy ne segítsenek egy rászoruló. Amijük volt, azt megosztották mindenkivel, soha nem panaszkodtak. Büszke tartású, tiszta tekintetű emberek voltak, olyanok, mint amilyenek mindannyian szeretnének lenni.

Bár Mamám nem tudott olvasni, a Bibliát – Papu történeteiből – jobban ismerte, mint sok templomba járó ember. Most, hogy teológiát tanulok, jut eszembe, hogy ezt is mondta a Mama, meg azt is... Olyan természetesen építette bele Isten útmutatását az életébe, hogy meg sem fordult a fejemben, hogy ez nem az ő gondolata, hanem egy idézet. Méghozzá szó szerinti. Szerintem a legtöbbről ő sem tudta, született intelligenciája tanult embereket, gyermeki tiszta lelke és szeretete pedig papokat is zavarba hozott. Nem bonyolította az életet, élte. A próbákat kiáll-

ta és soha nem panaszkodott. Az örömet számára gyerekei sikere, öröme jelentette.

Aztán egyszer a férje egy veszekedés után motorra pattant és balesetet szenvedett. Meghalt. Talán ezt nem tudta a lánya megbocsátani neki, és ezért bánt vele cudarul.

A gyerekek felnőttek, mindenkinek családja lett és kirepült a Mama fészkeéből. Már csak apjával és idősebb testvéreivel, meg azok családjával lakott.

Szép lassan ők is elfogytak. A Mamám kezei között halt meg apja, mint ahogy annak idején anyja is, nem sokkal később az öccse, aki csak pár évvel volt fiatalabb nála és a társa volt a nehéz időkből, aztán még két másik öccse is.

A dombot eladták, a pénzt szétoztották. Ő továbbra is Csepelen egy panel-lakásban élt, fiával, Zolival és annak családjával. Zoli nagyon jó fiú, nagyon jó apa és nagyon jó ember volt. Minden jó tulajdonságát örökölte anyjának. 33 évesen, hosszas szenvedés után megölte a rák. Mama végignézte az ő halálusáját is. Így már csak két gyereke maradt, de valahogy egyik sem hasonlított rá. Igazából Anyám maradt neki egyedül. Náluk jobb testvéreket még nem láttam.

Sok gyereket nevelt fel Nyica mama, de csak Anyámra számíthatott. Anyám meg csak őrá. Mama volt az, aki megmentette az intézettől, aki ölre ment a férjével érte, akihez bármikor bejelentés nélkül leadhatott minket (engem és a húgomat). Akinek köszönhettem az álmát, hogy tanár lehettem. Anyám pedig rendszeresen látogatta, segítette mindenben, és büszkén vitte magával mindenhol. Nyaralni, díjakat átvenni, soha nem felejtette el megköszönni, viszonzni azt, amit Mamától kapott.

Mama tavalyelőtt nagyon beteg lett. Tüdőrák. Gyerekeire soha nem számíthatott. Anyám vitte orvoshoz, nála lakott, leste a gondolatait.

Furcsa, mert nagyon nehéz egy év volt, amíg a Mama haldoklott, de nagyon szép is egyben. Fiammal minden nap átmentünk, én segítettem Anyámnak, mert Mamával akkor már sok gond volt, és ahogy Anyám is annak idején minket, én is odaraktam a pár hónapos gyereket a Mama mellé és ő félholtan is játszott vele. Nagyon szerették egymást, úgy hívta a Mama az Ivánt (a fiamat), hogy rumungrás (a magyar cigányokat hívják romungronak), és mindig felvidult, ha meglátta. Már ülni sem tudott sokat, de minden

reggel, mikor átmentünk, felült, hogy az ölébe vegye. Volt ereje még akkor is.

Pár hónap alatt a kemoterápia miatt kihullott a haja. A cigányoknál a szégyen jelle a rövid haj. Ha egy asszony megcsalja az urát, és ez kiderül, akkor a család rövidre nyírja a haját. A Mamának mindig hosszú haja volt, szép kontyban hordta. Anyu vágta le azt, ami maradt. Én néztem és láttam ebben a mozdulatban az egész életüket. Mindketten zokogtak, de csak befelé, és biztatták egymást. Tartották magukat, hogy a másiknak kevésbé fájjon.

Akkor már egyformák voltak, a Mama és Iván, egyforma kopaszok, egyformán tiszták.

Mamát a lánya egy év alatt háromszor látogatta meg, a fia meg csak akkor, mikor jött a nyugdíj.

Mikor már nagyon beteg volt, keresztanyám, Ilonka jött haza Németországból, akit szintén ő nevelt. Anyám már nagyon fáradt volt és nem tudta játszani a nincs semmi baj játékot. Az orvosok szerint már meg kellett volna halnia a Mamának. Már minden nap „ajándék” volt. Ilonka pedig folytatta a játékot, amit mindketten a Mamától tanultak. Rózsaszín habos ruhát, kalapot hozott, meg egy hatalmas napszemüveget. Elvitték Nyica mamát a majálisra és „mulattak”.

Nem sokkal később a Mama kórházba került. A fiam mintha érezte volna, hogy onnan már nem jön haza – akkor kezdett felállni – kinyomta magát a kezemből. Leraktam a földre, néztem, mit szeretne. A Rumungrás odakúszott a dédijéhez, felállt az ágy szélébe kapaszkodva és megölelte.

A kórházban már – hála Istennek – nem volt magánál, azt hitte, hogy Bedőben van.

Anyám és Keresztanyám ringatták a másvilágba. Visszaadták Istennek, és hiszem, hogy most jó helyen van.

Annyit szenvedtem, hogy az ellenségemnek nem kívánom. Soha nem fogom megtudni, volt-e olyan bűn, amiért ennyit kellett kiállnia. Mikor erről beszélgettünk, azt mondta: „Hetediziglen bűnhődünk a bűnökért. Valaki régen biztos elrontott egy-két dolgot. De lányom, nem volt az olyan rossz, ahogy képzeled, csak el vagy kényelmesedve. Szép életem volt.”

Ha visszagondolok rá, akkor először a mosolya, és nevetése jut eszembe, meg az, hogy mindig énekelt, meg mesélt az életéről, a múltáról. Úgy mesélt, hogy irigyeltem őket, soha nem sajnáltam.

– Batiz-Debre Krisztina –

Köszönőlevél a Magyarakéi Roma Gyülekezettől

Gyülekezetünkben több is arra kényszerültünk – mint sok más erdélyi honfitársunk –, hogy Magyarországon vállaljunk munkát, Budapesten és környékén. Hosszú éveken át csak alkalmanként kerestünk fel egy-egy budapesti vagy környéki gyülekezetet, attól függően, hogy éppen hol kaptunk szálláshelyet.

Az elmúlt évben és jelenleg is, csepeli szálláshelyünkről járunk el dolgozni, ezért Lajos testvéremmel ketten úgy határoztunk, hogy felkeresve a legközelebbi baptista gyülekezetet, rendszeresen látogatni fogjuk az istentiszteleti alkalmakat. Hálásak vagyunk az Úrnak, hogy befogadtak minket a testvérek a Csepeli Baptista Gyülekezetbe, és így lelkiileg is épülhetünk az ige hirdetés és a testvérközösség által.

Amikor húsvétkor hazamentünk a családjainkhoz, az addig megszokott egyéb ajándékokon túl a Jó Pásztor Alapítvány ajándékát is vihettük haza: könyveket, brosúrákat, lelki olvasmányokat, gyermekek tanítására alkalmas füzeteket, segédanyagokat, amit nagy örömmel fogadtak az otthoni gyülekezetben, különösen a gyermek-bibliaköri tanítók. Köszönjük az alapítvány vezetőjének az értékes irodalmat.

Gyülekezetünk nevében hálással köszönjük a Pesterzsébeti Baptista Gyülekezet további ajándékát, az úrvacsora-készletet, a két darab poharastálcát tetővel és poharakkal együtt, és azt az ügyintézői közreműködést is, amelyet a kenyeres tálcák és tető beszerzésében nyújtottak nekünk a testvérek.

Az Úr áldását kívánjuk mindenkire, határon innen és túl!

Magyarkéc, 2008 júniusa

*Testvéri üdvözléssel:
a Magyarakéi Roma Gyülekezet nevében:
Kerekes Ádám, Rézműves Lajos*

HIT ÉS KULTÚRA

BESZÉLGETÉS OLGA GRDICCSSEL

Olga Grdics Várdarócon született, egy Eszéktől kb. 6 km-re lévő faluban, amely ugyan Horvátország területén van, de magyar falu, magyar iskolával. Olga néni édesanyja horvát származású volt, horvátul beszélt gyermekeivel, ők viszont magyarul válaszoltak, nem akartak horvátul beszélni. Ennek ellenére sikerült megtanulniuk mindkét nyelvet.

A szülők nazarénus gyülekezetbe jártak, és hitre, fegyelemre tanították kilenc gyermeküket – közülük azonban csak ketten tértek meg. A család rendszeresen járt gyülekezetbe vasárnaponként, és hét-közben is tartottak otthon közös áhítatokat. 1947–48-ban a kommunista rendszerben nem volt szabad megvallani, hogy valaki ismeri Istent, sőt, imádkozik Hozzá. Épp ezért, amikor Olga néni 14 évesen Eszékre került iskolába, a kollégiumban minden este, mikor lefeküdt, betakarta magát a pokróccal, és imádkozott. De érdekes módon nem a hála és a szeretet vitte Isten elé. Félt Istentől. Nem akart bűnhődni. Ha valami rosszat mondott vagy tett, azt este elmondta az Úrnak. Ezért ma Olga néni nagyon hálás, hogy a mag, amit szülei elvetettek, kikelt, amikor 47 éves volt. Akkor fogadta el Jézus Krisztust saját Megváltójának.

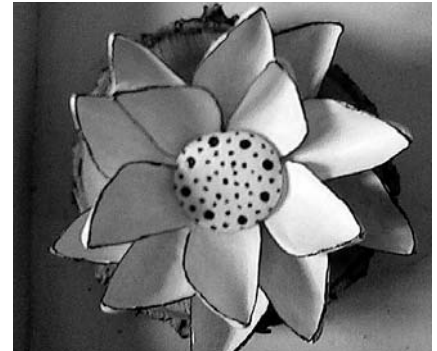
Bár nem volt szabad nyíltan kimondani, hogy „keresztény vagyok”, Olga néni és a testvéreinek mégis észrevették, hogy mások. „A fegyelem és a nevelés mégis megtartott” – mondja Olga néni. Az iskolában jól tanultak, és észrevette a környezetük, hogy ők különböznek a többiekétől – „és én ezért nagyon boldog vagyok” – mosolyog Olga néni.

Eszéken textiltervezést tanult, majd divattervezőként dolgozott, amíg nyug-

díjba nem vonult. 1970 óta Obrovacon él férjével. Mint szakértők mentek oda dolgozni, és ott építettek házat. Van egy lányuk, két unokájuk, mindkettő egyetemista. Két évet töltött Zadarban a háború idején, és 28 éve a zadari baptista gyülekezet tagja, bár 4-5 évig nem tudott járni istentiszteletre a férje betegsége miatt – de férje halála óta minden vasárnap ott van. Számára a prédikáció és a testvéri közösség az, ami különösen vonzó, és az úrvacsora ünnepélyes, nagy élmény, ami után az agapén jól elbeszélgetnek. Ezért különösen nagyon hálás, hogy az Úr még engedi a közösség ilyen ápolását is.

Mikor Olga néni a zadari gyülekezetbe került, még nem volt se templom, se gyülekezet, hanem egy privát házában tartották az istentiszteleteket. A közösség vele együtt hattagú volt, és ő volt az első, akit bemerítettek Zadarban. Igaz, nem ott volt a bemerítés, hanem Rijekában, mert náluk akkor még nem volt imaház és bemerítő medence. Mindenesetre Olga néni Zadarban ismerte meg a baptistákat. Amikor telket, házat vettek, és megalakult a gyülekezet, 13-14-en voltak, ma már ez a szám körülbelül 60-ra nőtt.

Számomra is megadatott a lehetőség kétszer is, hogy részt vegyek a zadari baptista gyülekezet istentiszteletén. Kedves,

közvetlen, vendégszerető gyülekezet, amelyben minden korosztály képviselteti magát, és lehetőséget kap a szolgálatra.

A rajzolás, a színek már 8 éves kora óta érdeklik Olga nénit. Mivel ecsetre nem volt pénze, egy nádszállból és saját levágott copfjából készített ecsetet, így már gyermekként lehetővé vált számára, hogy festéssel foglalkozzon.

Később nemcsak textiltechnikusként dolgozott. Figyelmét egyre jobban a dísz tárgyak tervezése és készítése kötötte le. Különböző méretű, formájú és származású köveket fest, azonban ezek a kövek kettős értéket képviselnek. Nemcsak művészeti, hanem igei üzenetet is képesek hordozni – a rájuk írt bibliaverek által –, és a világ minden részére eljutva hirdetik Isten dicsőségét. A kövek mellett kagylókból virágok, halcsontokból pedig – gondos megtisztítás és előkészítés után – a virágok mellett pálmafák, halrajok és pillangók kelnek életre. Ha a műalkotásokból kiállítást rendeznek, Olga néni mindig visz magával Újszövetséget, amit el tud ajándékozni. Eddig körülbelül 5000 Újszövetséget osztott szét.

A köveket a világ minden tájára elviszik, az első 30 darab Washingtonba ment. Az igeverseket mindig horvát nyelven írja a kövekre. Úgy gondolja, hogy a fordításról Isten gondoskodik. „A kagylókból, kövekből készült emléktárgyak a hitem kifejezőivé is váltak, és velük teljesedett be életem álma.”

Tóka Melitta

KITÜNTETÉS

2008. június 3-án az oktatási és kulturális miniszter

Máténé Piros Violának

a 2008. évi pedagógusnap alkalmából a

TELEKI BLANKA-DÍJAT

adományozta, mint
„esélyt teremtő pedagógusnak”.

Testvérünk hosszú évek óta végzi áldásos munkáját a Pesterzsébeti Baptista Gyülekezetben a gyermekek között. Életére és munkájára további áldást kívánunk.

– A szerk. –

Aranymenyegző

Nemrégiben a Kaposvári Baptista Gyülekezetben köszöntötték Horváth József testvért és feleségét, akik 50 éve együtt szolgálják az Urat. Ebből az alkalomból készítette velük Jóföldi Gábor nyugdíjas lelkipásztor testvér a következő interjút, szökepusztai emlékeik felől érdeklődve.

– *Hogyan és mikor hallottak először Szökepusztáról?*

– Mindkettőnk szülei Zala megye egy-egy falujában laktak, ahol Walter bácsi rendszeresen megjelent biciklijén missziós látogatásra. Az alkalmakon a bibliai történeteket ámulva hallgattuk a kedves bajuszos bácsitól, templomban ilyeneket nem hallottunk. Jutott idő arra is, hogy a Szökepusztán lakókról is beszéljen.

– *Mikor jártak először Szökepusztán?*

– Húszas éveim elején jöttem először – mondja Józsi bácsi – már nagyon kíváncsi voltam az itteni fiatalokra. Mindjárt jó baráttra leltem Kovács Győzőben. Édesanyja szeretete is felejtethetetlen. A kemencében csodálatos kalácsok sülték, a kenyereknek is igen jó íze volt. Előfordult, hogy egy egész hétig itt voltam. Lelki fejlődésem meghatározta az itt eltöltött idő. Körzeti ifjúsági találkozóra Sandra jártak a fiatalok – Iharosbényi határsáv volt – oda mi nem mehettünk, így inkább az itteniek jöttek Zalába. Esztike néni (Menyhárt Esztike, Kovácsné) szülei háza nyitott volt a sok fiatal előtt. Együtt csak házasságkötésünk előtt két évvel jártunk Szökepusztán. A családi életünk példaképét onnan hoztuk. Zsófi néni ma is beszédtema nálunk. Megragadott az a testvéri szeretet, buzgótság, bölcsesség, amely ott áradt.

– *Mire emlékeznek Szökepusztán?*

– Ott szavaltam először az imaházban karbidlámpa fénye mellett. Ott kaptam az első vasárnap-i iskolai csomagot az egyik karácsonyon. Walter bácsi temetésén voltunk együtt utoljára. A tárogató hangja elnémult. Az imaház ajtaja is bezárult.

Azóta a nyári találkozókra rendszeresen eljárom. A tavalyi volt a legnagyobb, a legemlékezetesebb. Ennél szebb csak a mennyei templom lesz számunkra. Innen vittük magunkkal az éneket:

*Ó, mily szép Istennek hajléka,
Hol egyesül a szentelt nép,
Itt élünk igaz rokonságban,
Ha lábunk e hajlékba lép...*

Kívánjuk, hogy a következő években is együtt énekelhessük Szökepusztán, és családi életünkben is legyen látható Jó Pásztorunk áldása!

KVÍZ KÉRDÉSEK

CSODÁK

A megfejtés mellett az igehely megjelölését is kérjük, ahol a helyes válasz megtalálható.

A kérdéseket összeállította: dr. Sajben Klára

Beküldési határidő: 2008. augusztus 20.

- Kinek a juhait égette meg az égből hulló tűz?
 - Jób
 - Jákób
 - Ámós
 - Dávid
- Ki használta egy próféta köntösét arra, hogy a Jordán vizét kettéválassza?
 - Mózes
 - Józsua
 - Illés
 - Elizeus
- Ki gyógyította ki Sault (Pált) a damaszuszi úton szerzett vakságból?
 - Silás
 - Péter
 - Anániás
 - Lukács
- Kinél úszott a fejsze vasa?
 - Zakariás
 - Illés
 - Elizeus
 - Sámuel
- Kit szabadított ki egy angyal a börtönből?
 - Pál
 - Péter
 - Jeremiás
 - Keresztelő János
- Hány kenyeret használt Jézus az 5000 ember megvendégelésre?
 - 5
 - 12
 - 50
 - 5000
- Melyik filiszteus istenség feje tört le, amikor mellétették a szövetség ladját?
 - Astarót
 - Baal
 - Dágón
 - Molok
- Hány napon keresztül kellett megkerülniük Józsua embereinek Jerikó falait, míg az leomlott?
 - 6
 - 7
 - 13
 - 24
- Hány kőveder vizet változtatott borrá Jézus a kánai menyegzőben?
 - 1
 - 2
 - 6
 - 7
- Ki gyógyult meg a bélpoklosságból, miután hétszer megfürdött a Jordán vizében?
 - Naamán
 - a tíz bélpoklos
 - Mirjám
 - Jób

Az előző feladvány helyes megfejtése: 1/c, Olajfák hegye (ApCs 1:12); 2/a, Ézsau (1Móz 36:8); 3/b Efraim hegyvidékén (Józs 20:7); 4/b Mint a kosok (Zsolt 114:4); 5/c, Sion (Jóel 4:17); 6/d, Mórijjá hegyen (2Krón 3:1); 7/a, Sisera seregét (Bi 4:6); 8/d, Nébó hegy (5Móz 34:1); 9/b, Oltárt (Józs 8:30); 10/c Szirjon (5Móz 3:9).

A megfejtést beküldte: Juhász Sándor (Kiskunhalas), Molnár Dávidné (Pécel), Piros Elemérné (Budapest), Ilyésné Katona Ibolya (Pécel) Makra család (Budapest), Simon Lászlóné (Csenger), Vincze Jolán (Domoszló), Nagyapáti Eszter, Péter és Anna (Baja), Lami Rebeka (Tuzsér) és további 62-en, akik a keresztretjévennyel együtt küldték be megfejtésüket. (Lásd a keresztretjévenny megfejtők névsorában a csillaggal jelölt neveket.)

Gratulálunk!

Kedves Gyerekek!

Arra a felhívásunkra, hogy miként készültök a nyárra, néhányan papírra vetették terveiket. Köszönjük, hogy megosztottátok velünk. Mivel a szünetidő nagyobbik fele még hátra van, valakik akár ötletet is meríthetnek belőle. Mindenkinek szép nyarat kívánunk, sok lelki áldással!

Köszönöm a bátorítást és a biztatást. Itt küldöm soraimat, hogy hogyan készülök a nyárra. Ma teljes szépségében ragyog a táblán: VAKÁCIÓ! Holnap már szünet! Remek, de régen várok erre! Könyvek, füze-

tek, tanulás félretéve! De ha belegondolok, mégis jó diáknak lenni, hiszen egy munkahelyen sincs ennyi szabadság. Téli szünet, tavaszi szünet, nyári szünet, ezek a legjobbak az iskolai időszakban.

Terveim a nyárra? – Lubickolás, napozás, kirándulás, fagyizás, üdülés... Az iskolával Erdélybe megyünk. Székelyudvarhely, Békási-szoros, Gyilkos-tó, Korond, stb. Hivatalosan külföld, de magyar diákokkal, magyar családokkal találkozunk, régi Magyarország területén leszünk.

Aztán, amire nagyon várok: Szőkepusztai gyermektábor. Nagyon készülök ide, remeknek ígérkezik. Már jártam Szőke-

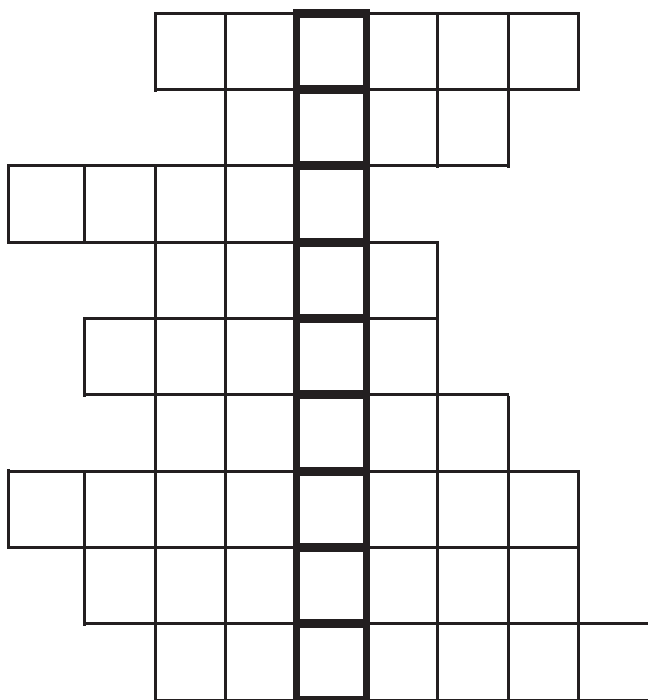
pusztán tavaly, a felújított imaház megnyitására, láttam az épülő gyermektábort. Horgászfelszerelést egyedül én vittem, el is mentem a libickozmai tóhoz, ahol a helyi polgármester (aki velünk együtt ünnepelt az imaház megnyitásánál) napi jegy megfizetése nélkül engedett a tóra, azt mondta, a nap vendége vagyok, fogjak csak halat! Halat ugyan nem sikerült fognom, na de majd most a nyáron! Az erdő közelsége, csendje, a kápolna, a táj szépsége csodás légkört teremt! Szinte tapasztalható az Úr Jézus közelsége. Amikor erre járunk, ne csak a fényképezőgéphez nyúlunk, hanem csodálkozunk rá, hogy Istenünk milyen szép dolgokat teremtett, hogy ilyen kicsi helyen is mennyi szépség van! Találkozunk Szőkepusztán! *Petrik Borisz*

Nyáron szeretnék nagyon sokat aludni, hogy kipihenjem az év fáradalmait. Sokszor szeretnék elmenni a strandra, a barát-nőimmal görkorkozni. Június végén Tahiba megyek, ahol Istenről tanulhatunk. Egy

GYEREKREJTVÉNY

A Biblia könyvei

Kedves Gyerekek! A mostani rejtvény kérdései a Biblia könyveihez kapcsolódnak. A megfejtés pedig egy szó lesz. Írjátok meg, hol, minek a kapcsán szerepel ez a szó a Bibliában.

Beküldési határidő: 2008. augusztus 20.

Címünk: Jó Pásztor Alapítvány, 1751 Budapest, Pf. 279

Az előző rejtvény helyes megfejtése: KINCSTÁRNOK. Az etióp kincstárnok találkozott Fülöppel, hitt Jézusban és bemeřitkezett. (ApCs 8:27)

Helyes megfejtést küldtek be: Lovász Debóra (Budapest), Széll Dalma (Budapest), Baka Flóra (Budapest), Széll Dávid (Budapest), Doboróczy Gábor (Budapest), Süveges Alexandra (Budapest), Nagy Anett (Budapest), Hodgyai Csanád (Budapest), Dóra Alex (Budapest), Tóth Boglárka (Budapest), Süveges Viktória (Budapest), Szűcs Levente (Budapest), Makra Fanni (Budapest), Nagypáti Eszter, Péter, Anna (Baja), Jámbor Dominik (Debrecen), Petrik Borisz (Órbottyán), Kaszás Ágnes (Gödöllő), Sóvágó Áron (Hajdúböszörmény).

Gratulálunk! A jutalmakat postán küldtük el.

1. Ebben a könyvben olvashatunk Éli főpapról
2. Ez a könyv szól az anyósához ragaszkodó fiatalasszonyról
3. Ebből a könyvből öt van a Bibliában
4. Az egyik evangélium
5. Ebben olvashatunk az engedetlen prófétáról, aki nem akart Ninivébe menni
6. Ebben a könyvben találhatjuk Sámson történetét
7. Annak a prófétának a könyve, akit kalodába zártak, csiszternába dobtak
8. Annak a prófétának a könyve, akinek ajkai forró parázssal tisztultak meg és aki nagyon sokat jövendölt a Messiásról
9. A második legrövidebb prófétai könyv

hétre lemegek Balatonra a családdal, a Baptista üdülőbe. Szeretnék elmenni Kiskőrösre a papámhoz és találkozni a barátnőimmel. Egy hétre elmegyünk Olaszországba a családdal. Remélem, jó lesz a nyaram és kipihenhetem magam.

Szell Dalma

Vége vége az iskolának! Nincs több tanulás, dolgozat és jegyek, legalábbis egy időre. A nyár számomra a pihenésről szól. A Kegyelem Alapítvány táboraiban Tahiban mindig jól érzem magam és lelkileg is feltöltődöm. Idén hasonló izgalommal várom, mint az elmúlt években. A mozgás és az alvás is fő szerepet kap. A nagyszüleim társaságában alkalmam nyílik bebarangolni Olaszország gyönyörű tájait. A nyár végét terveim szerint Kiskőrösön a nagyszüleimnél töltöm.

Lovász Debóra

A nyáron szeretném elolvasni az Egri csillagokat és a Bibliát. Szeretnék pihenni, de tanulni, azt nem! Szeretnék nyaralni, külföldre menni, úszni, táborozni, biciklizni, kirándulni, tévét nézni, élvezni a vakációt, a jó levegőn lenni. A nyári szünet alatt egyes dolgokat nem szeretnék megcsinálni, de mégis vannak dolgok, amiket muszáj... Ezek a terveim.

Doboróczi Gábor

Szeretnék Balatonra menni, otthon sokat játszani a számítógépen és pihenni. Szeretnék tv-t nézni a házimunka helyett (persze, tudom, azt is meg kell csinálni). Remélem, sikerülnek a terveim.

Szell Dávid

Nyáron szeretnék sokat a barátaimmal, barátnőimmel lenni. A strandon is jól érzem magam. Szeretek úszni és csúszdázni. Szeretnék biciklizni, tollasozni, mozogni sokat. Tanulni is kellene, azért mert most szeptembertől középiskolába megyek. Remélem, szép nyár elé nézek, és jól fogom érezni magam és kipihenten kezdhetem a következő tanévet.

Horváth Krisztina

Sokat szeretnék aludni. Elmenni a barátokkal biciklizni, focizni. Velencei-tóhoz nyaralni, vagy gokartozni. Sokat gépezni – persze már amennyit megengednek – és filmeket megnézni. Vannak olyan dolgok, amiket nem szeretnék megcsinálni, de mégis meg kell tennem. Mivel ez a Biblia

éve, ezért sokat akarok olvasni, de csak a Bibliából!

Somogyi Ádám

Szeretnék elmenni a Balatonra. Szeretnék elmenni egy táborba. Strandolni, sokat játszani. Jó lenne elolvasni a kötelező olvasmányt. Szeretném a Bibliát is többet olvasni. Emellett sok biciklizést és kirándulást tervezek.

Jaeger Márk

A rajzot készítette: Tóth Boglárka, 8, éves

GERZSENYI SÁNDOR

Égő csipkebokor

*A vadrózsa ágain
Tüzes szirmok bomlanak...
Lángvörös és rózsaszín
Fényben ott megláttalak.*

*Jelenléted szent heve
Szívembe is átcsapott...
– Atyáimnak Istene!
Érted mindent elhagyok!*

*Félek, mert megláttalak,
S mert megláttál, reszketek.
Botladozó ajkamat
Gyógyítsa meg jó kezed!*

*Mózes – ez az én nevem.
És rólad mit mondhatok?
Nem értem, de hirdetem:
Te vagy az örök VAGYOK!*

*Veszem sarum és botom,
S merre mondod, elmegyek...
Míg csak élek, hordozom
Mély zenéjű szép neved!*

Felhívás gyerekeknek

Kedves Gyerekek!

Itt a nyár! Bizonyára sok jó programon vettek részt, különböző gyerektáborokban, vagy a családi nyaraláson. Most azt kérem tőletek, írd meg nekünk legkedvesebb nyári élményeteket.

Ha kedvetek van, rajzoljatok le egy érdekes eseményt ezek közül. A legszebben megrajzolt, vagy megírt munkát külön jutalomban részesítjük.

Írásaitokat, rajzaitokat az alábbi címre várjuk:

Jó Pásztor Alapítvány, 1751 Budapest, Pf. 279
vagy e-mailben: jopasztor@baptist.hu

Kiadja:

JÓ PÁSZTOR KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY • PMB 12. PK 60.255/2002/4.
Számlasszám: 11742252-20061533 OTP Bank Rt. • Adószám: 18696619-1-13
Tel.: 06-20/886-0845 • Fax: 06-1/283-1413 • Levelezési cím: 1751 Budapest, Pf. 279
E-mail cím: jopasztor@baptist.hu, www.jopasztor.baptist.hu

Felölős szerkesztő és kiadó: Dr. Almási Mihály • Irodalmi szerkesztő: Gerzsenyi Sándor
Zenei szerkesztő: Tóka Szabolcs

Tördelés: rePROCOLOR Kft. • Nyomás: Mátyus Bt. • HU ISSN 1786-268X

1	2		3	4	5	6		7	8	9		10	11	12	13	↘
14		15						16				17				
18							19				20		21			
22				23		24			25			26		27		
		28	29			30		31		32			33		34	
35	36		37		38		39		40			41		42		
43		44				45					46					47
	48					49					50				51	
52				53	54			55		56		57		58		
59		60		61			62		63		64			65	66	
67			68		69			70					71			
72				73		74				75		76				
↙															77	

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtendő igevers: a vízsz. 5., függ. 52., vízsz. 3., vízsz. 43. és vízsz. 53. részekből áll össze. Az igevers és a bibliai nevek az új fordítás szerinti írásmóddal kerültek a rejtvénybe. Az ettől való eltérést külön jelezzük.

Vízszintes: 1. Előd **3. A megfejtendő igevers harmadik része** 14. Izmáel elsőszülött fia 16. N-nel a végén: orosz férfinév 17. A tizenkét kém egyike 18. ...-Melek, etióp tiszt Cidkijjá király udvarában, ő és emberei emelték ki Jeremiást a ciszternából 19. A vidék, ahol Ézsau letelepedett 21. Majdnem teljesen leigáz! 22. Kopasz 23. Teakeverék! 25. Salvador ..., szürrealista festő – ford. 27. Az USA repülésbiztonságát ellenőrző szolgálat 28. Kamasz páros betűi 30. Híd betűi keverve 32. Innen hozták Hírám hajói az aranyat, ébent és drágakövet Salamonnak 34. A házban van! 35. Kettőzve: magyar város 37. Kifejezésre juttatja, hogy szeretne valamit 39. Fordított cipézszerszám 40. Indulatszó, bosszúság kifejezésére 41. Buffalo ..., híres vadnyugati figura **43. A megfejtendő igevers negyedik része** 48. KZÁI 49. Az utolsó betűt az első helyre mozgatva: a hí-

res mekkai fekete kő 50. Sereg 51. Félelme! 52. Feltételes szócska – ford. **53. A megfejtendő igevers ötödik része** 55. „Állj meg ... Gibeonban” (Károli-ford.) 57. Tiloló egynemű betűi 59. Marokkó egyik székesfővárosa 61. Dél-dakotai indián 63. Jézus nyelve – ékezet-hiány a második mh.-n 65. A rokka része! 67. Ezt felejtette otthon az öt balga szűz a példázatban 69. Egész testében átfázik 71. A feltámasztott fiatalember lakhelye 72. Ammon fővárosa, legyőzött népét Dávid fűrésszel és vascsákánnyal dolgoztatta 74. Ezen a hegyen halt meg Áron **75. A megfejtendő igevers első része** 77. Morzejel

Függőleges: 1. Állatok folyamatos takarmányhoz jutását biztosító szerkezet 2. Benjaminszék férfi, aki felkelést szervezett Dávid ellen 3. Vízben, vízparton élő növény 4. Régi fegyver 5. Benjámín egyik fia 6. Egy orvosi vizsgálatfajta 7. Ennyien voltak a belpoklosok 8. Hozzá tartozói 9. Mester, a szent sátor szövő, hímző és takácsmunkáinak irányítója – ford. 10. ...-Gedi, oázis a Holt-tenger nyugati partján 11. Ének 12. Étekezhet 13. Abijjá, Júdai király nagyapja (1Kir 15) 15. Sodoma királya

Lót és Ábrahám idejében 19. Dániel egyik társának babiloni neve 20. Hátsó rész – ford. 23. Júda királya, uralkodása alatt élt Ézsaiás, és ekkor semmisítették meg Szanhérib seregeit 24. Többes névmás 26. Hóseás apósa 29. Babiloni város, gyakran említik együtt Sumérral 31. Lót apja 33. Harcra szólító jel 36. Sz-szel a végén Nagy Heródes fia 38. Egyiptomi napszél 40. Jézabel atyja 42. Alap egynemű betűi 44. Kecses természetű vad 45. Jairus leányának feltámasztásakor használt arám szó 46. S-szel az elején: perzsa uralkodó 47. Annak a férfinék az atyja, akit Bárukhoz küldtek a vezető emberek **52. A megfejtendő igevers második része** 54. Láz betűi keverve 56. Portugál és román autójel 58. A Zakariás látomásában szereplő egyik ló színe – ford. 60. Összevissza szab! 62. Tohuva ... – zűrzavar, káosz – ford. 64. Miskolc hegye 66. Megoldás a problémára 68. Japán, belga és zambiai autójel 70. Ivar-talanított kos 71. NÁE 73. Alél egynemű betűi 75. Melegség 76. Erekl!

**Beküldendő az igevers és az igehely
Beküldési határidő: 2008. augusztus 20.
A rejtvényt készítette: dr. Sajben Klára**

Az előző rejtvény helyes megfejtése: „Végül kiárad ránk a lélek a magasból. Akkor majd a pusztá kertté válik, a kert pedig erdőnek tűnik.” (Ézs 32:15.)

Helyes megfejtést küldtek be: Polányi István* (Bp.), Kovács Bálint* (Újkígyós), Gyarakai család* (Békés), Makra család* (Bp.), Martonné Szlepák Margit (Tahi), Ádám Lászlóné* (Sajószentpéter), Spangenberg Rudolf* (Kömlő), Surányi Pál Istvánné* (Dunaharaszti), Radványi József* (Sajóecseg), Koncz Zoltán* (Bp.), Lőrík Jánosné* (Bp.), Szabó László (Újkígyós), Lőrík Jánosné* (Bp.), Bathó Erzsébet* (Körmárno), Dobner Béláné* (Bp.), Polányi Károlyné* (Bp.), Körömi Károly (Monor), Pásztor Józsefné* (Miskolc), Varga Nándorné (Rácalmás), Mihály Sándor* (Szada), Lisztes András* (Albertirsa), Juhász János (Kiskunhalas), Bócsa Sára* (Dunaújváros), Gyarakai Lászlóné* (Békés), Gyurján Istvánné* (Kiskőrös), Varga Lajosné* (Bp.), Vajda Jánosné* (Orgovány), Dan János* (Békés), Nagy Sándorné* (Bújfalu), Kovács Lászlóné (Mezőtúr), Kustán Jánosné* (Dunaújváros), Török Sándor* (Debrecen), Végh Sándor Bálint* (Bp.), Jámbor Ferencné* (Debrecen), Czap Elekne* (Debrecen), Tóth Lajosné* (Debrecen), Gáll Lajos* (Debrecen), Tóthné Szűcs Csilla* (Békés), Kerekes Béláné* (Mágocs), Rózsa Tiborné* (Kiskőrös), Sáfri János és neje* (Pécel), Hodoszó Jánosné* (Méhkerék), Sóvágó Antal* (Hajdúböszörmény), Dan Imre* (Kömlő), Laskovicsné Pintér Etelka* (Isaszeg), Tóth Istvánné* (Dunakeszi), Kovács Imréné* (Ráckeresztúr), Barna Rezsóné* (Pécel), Szolga Benjámín* (Alberttelep), Horváth Jánosné* (Fadd), Kalmár Lídia* (Kiskőrös), Bató Pál* (Dunaharaszti), Kovács Sándorné* (Miske), Baráth Imréné* (Nyíregyháza), Horváth Béláné* (Szada), Györki Árpádné* (Szada), Láng Lajosné* (Eger), Szabó Sándor (Veresegyház), Sándor Mária* (Bp.), Pálmai Zoltánné (Szokolya), Barta Gyuláné* (Mezőkövesd), Grósz Györgyné* (Kétegyháza), Gulyás Ernóné* (Bp.), Pivarcsi Zolt* (Bp.), Petrik Ádámné* (Órbottyán), Nuszbaum Ferencné* (Gödöllő), Trenka Józsefné (Nógrádmegyer), Bató Tiborné* (Ócsa), Bozsóki Ferencné* (Székesfehérvár), Szabó Lászlóné Csoma Irén (Bp.), Zóka Benjámín* (Pécs-Hird), Tóth Antalné* (Hajdúböszörmény), Hajnal Józsefné* (Hajdúböszörmény), Szabó Jánosné (Nagykőrös), Révész Barnáné (Tuzsér).

Könyvjutalomban részesült: Juhász János (Kiskunhalas), Kovács Imréné (Ráckeresztúr), Trenka Józsefné (Nógrádmegyer), Révész Barnáné (Tuzsér), Simon Lászlóné (Csenger)

Gratulálunk! Jutalmukat postán küldtük el.

IGAZ LESZEK
Feldolgozta: Héthalmi Páth Károly

Anonymus

Érzéssel

Előjáték.

8-va.....

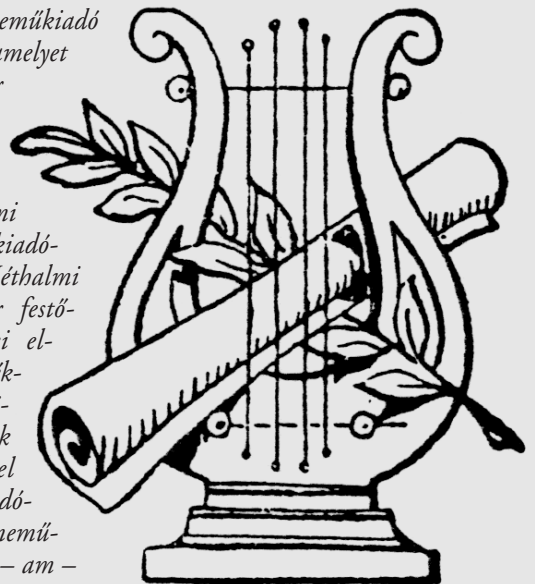
1. I-gaz le-szek, mert
2. Ba-rá-ti job - bom
3. Bármily rö-gös is

van ki bí-zik ben-nem. Tisz-ta le-szek, mert Ó gon-dol re - ám ...
el - len - sé - ge - mé is, A vá-gyam ad - ni, s el - fe - lej - te - ni...
le - gyen itt az u - tam, Jé - zus - sal jár - va meg nem rendülök...

E - rős le-szek, hisz annyi szenvedés vár. Bá - tor le-szek, ha
Szerénynék len - ni tudván gyengése - gem. Hit - tel s remény - nyel
A vá-gyam az, hogy Ót szolgáljam hí - ven, S a mennybe fent di-

jó a pró-ba rám... Bá - tor le-szek, ha jó a pró-ba rám.
fel - te - kin - te - ni... Hit - tel s re - mény - nyel fel - te - kin - te - ni.
csérjem szüntelen. A mennybe fent di - csérjem szüntelen.

A fenti ének a Aeolhárfa Zeneműkiadó gondozásában jelent meg – amelyet Héthalmi Páth Károly testvér alapított – a „Gyöngyszemek” c. füzetben. A füzet hátsó borítóján látható egy hárfát is ábrázoló komplikált rajz, ami jobb híján lett „emlékmája” a kiadónak. Az újabb emblémát Héthalmi testvér kérésére Bodó Sándor festőművész testvér készítette, aki elmondta nekem, hogy mint vidékről fölkerült fiatal fiú, sokat köszönhet a Páth családnak, akik barátságukkal és szeretetükkel vették körül. Itt közöljük a Bodó féle grafikát, a Aeolhárfa Zeneműkiadó újabb emblémáját. – am –

Küldetés

*Aki a sötétben indul,
Lámpást vigyen magával.
Erős legyen annak szíve,
Ki küldetést ma vállal.*

*Kevés a szó. A tett se sok.
Kell hát a teljes élet.
Mit ér a sok haszontalan,
Elillanó ígérlet!*

*Ki másnak is adni akar,
Legyen gazdag szívében
Fusson, aki látja a célt,
Hátra soha ne nézzen.*

*A láng ellobban hirtelen,
De a parázs felizzák,
Ha fúj a szél... Az életed
Legyen tűz mindhalálig!*

*Ha a tömeg közé indulsz,
Békét vigyél magaddal,
és tiszta, mély szeretetet.
Szívvel szeress, ne szájjal.*

*Légy izes mindig, mint a só.
Világíts, mint a mécses.
Igazodj formáló Urad
Baráti, jó kezéhez.*

Gerzsenyi Sándor

Vihar után

*Vihar tombolt az éjjel.
Miként megannyi fényjel,
Gyors villámok cikáztak.
Szelek tépték a fákat.
Nagy döngések dörögtek,
Rázták vadul a földet.
A hajnal vetett véget
E borzasztó zenének.
A menny – markát kitérta,
S tépett füvekre, fákra
Hús záporát leszórta,
Gyógyos morajba fojtva
Siralját tört sebegeknek...
Így csak anyák szeretnek.
S de boldogító: nézni,
A napfény mint becézi
Eső után a zöldet,
Ékességét a földnek!*

*Vihar tombolt az éjjel.
Ma – szerető eréllyel –
Ma csókolgatja arcom.
Elcsendesült vad harcom.
Szívemnek drága éke:
Kihajt bennem a béke.*

Gerzsenyi Sándor

A búzamatag regéje

*Előbb vígan rám nevetnek,
De utána ütnek, vernek.
Szellő támad, kiszzelelnek,
Nagy edénybe összeszednek.
Szövött zsákban adnak-vesznek,
Aztán a magtárba tesznek.
Egy ideig elfelednek,
Majd a földbe belevetnek.*

*Ott sokáig magam vagyok.
Átvonulnak a zord fagyok.
De ha egy kis esőt kapok,
Tavaszt táján kisarjadok.
Ha vihar jön, bólogatok,
Érzem, milyen erős vagyok.
Növök, növök. Nagyobb, nagyobb!
Egyszer aztán magot adok.*

*Az aratók kaszát fognak.
Kevés a szem! – így morognak.
Összeszednek, behordanak,
Mutató asztagba raknak.
Csipkednek galambok, varjak,
Furcsa sorsa van a magnak.
Aztán nagy lakomát csapnak.
Hála az esőnek, napnak!*

*Majd a cséplés, majd a malom.
Lisztte őrlődik a magom.
És ha eljön az alkalom,
Magam örömmel átadom.
Kenyér leszek, és én hagyom,
Hogy íz legyen az ajkadon.
Az áramat magam szabom:
Értékelem egy egész vagyton!*

Gerzsenyi Sándor

RÉGI FÉNYKÉP

Sorozatunkban most a magyar baptista misszió két különösen kiemelkedő alakját mutatjuk be kedves olvasóinknak, **Balogh Lajost** és **Udvarnoki András** 1890-ből, amikor Hamburgba indulnak tanulmányaik megkezdésére. Mint tudjuk, mindketten elévülhetetlen érdemeket szereztek az Úr kegyelméből, a magyar nyelvű baptista misszió megszervezésében.